

Äntligen får vi acceptans för våra kalkyler!

Under många år har Sveriges Mjölkbönder tagit fram lönsamhets-kalkyler för mjölkproduktionen i Sverige. Kalkylerna har alltid visat att vi har för dålig lönsamhet och gapet har genomsnittligt varit ökande mellan avräkningspriset och vad som behövs enligt kalkylen.

MÅNGA ÅRS EFTERSLÄPNING

Den kalkyl som vi tog fram under februari i år visar att vi för första gången har kostnadstäckning med det pris som Arla nu betalar. Vi utgår ifrån att priset på svenska marknaden kommer att gå upp så att även våra inhemska

mejerier kommer upp i Arlas pris eller bättre. Prisuppgångarna på internationella marknader brukar ju komma till Sverige med viss eftersläpning. Mjölkkpriset måste nu ligga på minst den här nivån under en lång tid för att vi ska kunna beta av många års eftersläpning av underhåll, täckdikningar och amorteringar. Bankerna behöver få tilltro till mjölkföretagarna så att de unga ska kunna komma in i branschen.

KOSTNADSTÄCKNING

Förut under åren har vi fått mycket kritik för de kalkyler över mjölkprisbehovet som vi gjort, de har ansetts vara "orimliga" och

felaktiga. Den kalkyl vi nu tagit fram har vi delat till många olika personer men ingen har kommit med någon kritik eller visat på några felaktigheter. Tvärtom sägs det nu från flera håll att nuvarande pris är för lågt för att vi ska få en ökad mjölkproduktion. Vi delar den bilden och det är ett välkommet trendbrott att vi för en gångs skull har kostnadstäckning.

Tänk om vi hade kunnat enas om att mjölkpriset var för lågt redan för 20 år sedan. Då hade vi kunnat vara överens om att driva konkurrensförbättringar på ett helt annat sätt.

Styrelsen för Sveriges Mjölkbönder

Är arvodena för våra styrelser rimliga?

• Styrelsearvodena i Arla har höjts med 20 procent och uppgår nu till 90 000 euro per år. Med den växelkurs som nu råder, är det cirka en miljon per år. Vice ordförande och ordförande har ännu mer. Arvodena i Lantmännen är förmodligen på liknande nivåer. I sammanhanget ska vi inte glömma att dessa arvoden inte går in i de förtroendevaldas företag

utan på arvodet tillkommer sociala kostnader för de kooperativa företagen. Det är alltså en ren lön.

KONSEKVENSER

Vi frågar oss om detta verkligen är rimligt. Vi vet att de flesta styrelseledamöter fortfarande driver och har tid att ha ansvar för sina gårdar trots att bara arvodet ger möjlighet till att ha 2,5–3 anställda.

Att bli av med en styrelsepost innebär stora ekonomiska konsekvenser för den som har en styrelsepost i nuläget. Vad blir viktigast, att behålla posten eller att driva för medlemmarna viktiga förändringar?

EN DEMOKRATIFRÅGA

Självklart måste styrelseledamöter ha arvode men ska det verkligen vara tre gånger

så högt som många av deras kollegor har i årslön? Ska det vara en fast summa oavsett hur mycket eller lite tid som läggs? I takt med höjda arvoden verkar styrelserna också komma längre och längre från medlemmarnas vardag.

Vi anser att detta är en viktig demokratifråga. Kommer verkligen styrelseledamöterna att driva frågor som gör att styrelseposten riskeras?

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. Från och med juni 2019 ingår en prenumeration på Lantbrukets Affärer i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

ANDRE VICE ORDFÖRANDE
Mats Karlsson
070-395 48 66
emg.karlsson@gmail.com

Matpriser och psykisk ohälsa

Priset på mat har diskuterats flitigt de senaste veckorna. Allt från konsumenter, PRO och politiker vill ha sänkta priser. Konsumentgrupper har bildats för att bojkotta de stora dagligvarukedjorna och då främst Ica. Den här gången är dessbättre inte vi lantbrukare i skottgluggen. Nu är det istället dagligvaruhandeln som är i skottlinjen. Livsmedelshandlarna gör i flera fall stora vinster vilket sticker i ögonen på många. Politikerna kallar till sig handelskedjorna och det kommer bli intressant att se hur detta utvecklar sig.

MOMSEN DRIVER PRISET PÅ MAT

Frågan är ändå om inte detta är lite av en skenmanöver för att politiker och andra ska kunna skylla på någon "annan". Varför diskuterar ingen matmomsens inverkan på priserna? Att nästan 11 procent av priset på mat är ren skatt nämns inte. Inte heller att staten tjänar på höjda priser i form av högre momsintäkter vällar någon debatt. Varför finns det inga journalister som uppmärksammar det faktum att momsen driver priset på mat? Även om livsmedelshandeln helt avstår från sin vinst så sjunker priset på mat bara med runt fyra procent.

DÅLIGT PSYKISKT MÅENDE

Det som ändå döljs mest effektivt med den diskussionen som nu förs är hur otroligt illa jordbruket och vår animalieproduktion under många decennier har behandlats. I dagarna har det presenterats en utredning som klart och tydligt visar att många lantbrukare drabbas av psykisk ohälsa. Nästan hälften av lantbrukarna med djur har övervägt att sluta i förtid. En av tio har känt att livet inte är värt att leva. Den största faktorn för det dåliga psykiska måendet är den dåliga lönsamheten. Skrämmande siffror men inget som förvånar oss.

SUCCESSIVT ÖKADE KRAV

Inom hela EU har lönsamheten varit för dålig under flera decennier. Kraven har successivt ökat på oss och regler, lagar och administration har hela tiden ökat. Detta gäller inte minst Sverige. Pressen på oss lantbruksföretagare kommer numera inte bara från myndigheter utan i än större omfattning från våra ekonomiska föreningar och då främst mejerierna.

De flesta mjölkproducenter väljer nu myndighetskontroller hellre än en mejerikontroll. Friheten för oss som "fria" företagare beskärs alltmer när mejerierna vill ha tillgång till våra inköp, försäljningar och produktions-siffror via Agronods program agrosfär.

För att samla in våra data har Jordbruksverket beviljat 120 miljoner i stöd. Uppgifterna från bland annat agrosfär används sedan av mejerierna i olika omfattning för att beräkna klimatpåverkan vilket i sin tur är grundande för betalningen av mjölken. Den som har dåliga siffror får sämre betalt för mjölken vilket ger sämre lönsamhet. Den psykiska påfrestningen ökar ytterligare...

INGEN SÄTTER NER FOTEN

Utöver detta har vi alla klimat- och miljö-åtgärder som politiker runt om i Europa håller på med. Mark ska tas ur bruk, djurproduktion tvångsinlöses, höga arvskatter införs, våtmarker ska återställas, och så vidare.

Inte ens lantbrukets organisationer (LRF och dess utländska motsvarigheter) vågar stå emot klimatagendan. Ingen vågar sätta ner foten mot klimatrörelsen och följderna ser vi allt tydligare i psykisk ohälsa och minskande produktion av livsmedel. Det är helt klart så att vi bara sett början på högre matkostnader. Detta kommer att fortsätta tills samhället inser att det inte går att plåga bönderna längre, men där är vi inte än.

*Claes Jonsson
Ordförande, Sveriges Mjölkbönder*

Ju fler medlemmar vi är desto starkare röst har vi

Ta vara på möjligheten att påverka och göra skillnad i din vardag som mjölkföretagare. Det gäller din framtid som mjölkproducent!

Vi är en intresseorganisation för svenska mjölkproducenter.

Vårt mål är en stark och lönsam mjölkproduktion i Sverige.

